

Nieuwsbrief: Praktijknetwerk Duurzame Voerproductie

Het kennisnetwerk “Duurzame Voerproductie”, start het tweede projectjaar. Een goed moment om de resultaten van het eerste projectjaar en de activiteiten van 2012 te communiceren via deze nieuwsbrief.

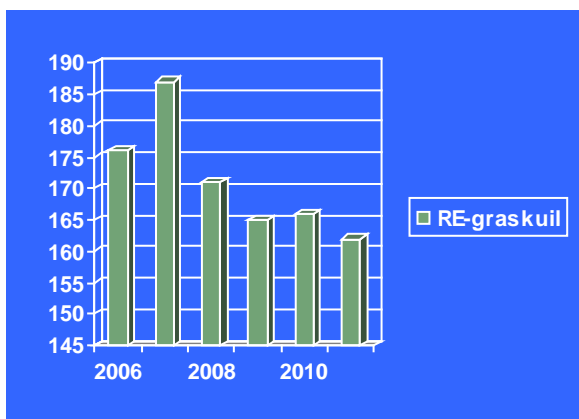
Aanleiding netwerk

De opbrengsten van de voedergewassen in Flevoland staan onder druk, grotendeels door de aanscherping van de gebruiksnormen. Dit wordt ervaren in de vorm van dalende ruw eiwitwaarden in de graskuilen en een dalende bodemvruchtbaarheid. Daarnaast intensiveert de melkveehouderij en is dus veel voer gewenst van eigen grond. In dit licht stellen we ons de vraag in het netwerk Duurzame voerproductie hoe we het grondgebruik kunnen optimaliseren, zodat de bodemvruchtbaarheid en dus de plantaardige productie op peil blijft.

Resultaten projectjaar 1

1) **Nut en noodzaak van deelname aan BEX vastgesteld.** Aan de hand van de analyse van 25 melkveebedrijven in de provincie Flevoland is door studenten van de CAH-Dronten een analyse gemaakt van het gemiddeld voordeel van de deelname aan BEX. Dit lag voor de stikstof op een voordeel van 13% en voor fosfaat op een voordeel van 14%. Het voordeel kan worden omgezet in een besparing van de mestafzet kosten van gemiddeld 1 ct per kg melk. De studenten hebben de besparing op mestafzet ook omgerekend naar de consequenties voor de voerproductie van eigen grond. Wanneer bij het genoemde voordeel niet wordt deelgenomen aan BEX wordt te veel mest afgevoerd, die niet omgezet kan worden tot voerproductie. De gemiste voerproductie in de genoemde situatie bedraagt 950 kg droge stof per hectare. Met de toepassing van BEX kan dus de voerproductie worden verhoogd, waardoor de voerkosten met 1 ct per kg melk kunnen worden verlaagd.

2) **Bedrijfsspecifieke gebruiksnormen zijn essentieel voor Flevoland.** In de afgelopen jaren is het ruw eiwit in graskuilen sterk afgenomen in Flevoland (zie tabel) met tot gevolg de aanvoer van meer voereiwit buiten het bedrijf. Voerkosten zijn daardoor met 20% gestegen na correctie van de voerprijzen. Een hogere (bedrijfsspecifieke) gebruiksnorm voor stikstof is noodzakelijk om het sojaverbruik te verminderen.



Dit geldt ook voor fosfaat. De onttrekking van fosfaat bij de voerproductie lag in 2010 al hoger dan de toen geldende normen, terwijl deze in de komende jaren nog verder wordt verlaagd. Een doorkijk op de 25 Flevolandse melkveebedrijven leert dat we in 2015 minimaal 15% aan fosfaatgebruiksnorm tekort komen om de huidige al afgenomen voerproductie per hectare te behouden.

Tabel 1: Ontwikkeling ruw eiwitwaardes in graskuil in Flevoland

3) **“Nieuwe” grondgebondenheid door samenwerking tussen melkvee en akkerbouw.** Bedrijfsontwikkeling in de melkveehouderij gaat gepaard met de zoektocht naar grond voor voerproductie en mestplaatsingsruimte. Deze zoektocht is versterkt door de beschreven contouren van het nieuwe mestbeleid in de brief aan de kamer van staatsecretaris Bleker. Dit is voor een aantal melkveehouders in het netwerk “Duurzame voerproductie” een



belangrijke reden om de samenwerking met akkerbouwers op te zoeken.

Ook akkerbouwers zoeken in het kader van het verduurzamen van het bedrijf naar de samenwerking met melkveehouders. Om het productiemiddel grond productief te houden is extensivering van het bouwplan gewenst en/of teelten, zoals gras en luzerne die een bovengemiddelde bijdrage leveren aan de structuur en organische stof niveau. En hier kunnen melkveehouders en akkerbouwers elkaar vinden. Een student van de CAH werkt

i.s.m. Countus, de consequenties van een vergaande samenwerking uit. De resultaten komen in 2012.

4) **Mest/voer-coalitie moet worden gefaciliteerd met aangepaste regelgeving.** Het nieuwe mestbeleid en de dalende bodemvruchtbaarheid op akkerbouwbedrijven stimuleert de samenwerking tussen melkveehouderij en akkerbouw, zoals bij punt 3 beschreven. Melkveehouders zoeken plaatsingsruimte voor de mest, akkerbouwers zoeken organische stof. Met een vergaande samenwerking tussen melkvee en akkerbouw kan hier invulling aan worden gegeven. Akkerbouw en melkveehouderij sluiten als het ware een mest/voer-coalitie en vormen een regionale kringloop. De huidige wet- en regelgeving belemmert deze ontwikkeling. Eén mestnummer voor de mest/voer-coalitie is de oplossing. Dit punt is door vertegenwoordigers van het FAJK onder de aandacht gebracht tijdens een overleg op 7 februari bij staatsecretaris Bleker en zijn ambtenaren.

Activiteiten projectjaar 2. (2012)

1) **Onderzoek naar opbrengend vermogen van gras/klaver in combinatie en het effect van rijschade.**

De Flevolandse grond wordt intensief gebruikt. De teelt van voedergewassen in combinatie met verhuur, leidt bij de huidige stikstofgebruiksnormen tot een lage stikstofleverend vermogen. Wil men dit grondgebruik voortzetten of zelf intensiveren door verdere samenwerking



met akkerbouwers en het dalende ruw eiwit waardes in graskuil keren, dan moet klaver als stikstofbron worden ingezet. Althans dat was de stelling van Nick van Eekeren van het

Nieuwsbrief: Praktijknetwerk Duurzame Voerproductie

Louis Bolk Instituut, tijdens de themadag van 7 februari 2012. De uitgangspunten voor de teelt van met name rode klaver zijn ook ideaal in Flevoland. Een hoge pH, een hoge kalibemestingstoestand en het lage stikstofleverend vermogen zullen leiden tot hoge drogestofproducties van 15 tot 18 ton gras rode klaver per hectare.

De belangstelling voor de teelt van gras/klaver mengsels is echter nog beperkt, doordat menig melkveehouder het management van de teelt en het behouden van het juiste klaveraandeel als lastig ervaren. Zo is voor behoud van rode klaver in de grasmat van belang rijschade te voorkomen. Zo wie zo is het voorkomen van rijschade bij de voederwinning en met name de organische bemesting van belang. Met het monitoren van een praktijkperceel, waarin met verschillende bemestingstechnieken de organische bemesting gaat worden uitgevoerd, wil het netwerk de voordelen van de teelt van grasklaver en het voorkomen van rijschade onder de aandacht brengen tijdens het komend groeiseizoen.

2) Ontwikkeling rekentabel voor grondruil. In samenwerking met het netwerk **Gezonde Grondruil** wordt een rekentabel ontwikkeld, waarmee de technische en economische voordelen van grondruil op klei en zand van verschillende bouwplannen vanuit de melkveehouderij situatie kunnen worden beoordeeld.

3) Presentatie resultaten samenwerking

4) Zomeravondexcursie

Meer info bij:

Jaap Gielen Tel: 06-14320368

Projectleider netwerk "Duurzame Voerproductie"

Deelnemende partijen in het netwerk:



Europa investeert in zijn platteland!